

ASOCIACE PRO URBANISMUS A ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

CO JE ISOcARP

V jednom z loňských čísel Aktualit jste si už základní slovníkové heslo "ISOcARP - International Society of City and Regional Planners" mohli přečíst. Rozhodně nebude na škodu si ono encyklopedické heslo znovu připomenout a zároveň trochu rozšířit.

Mezinárodní společnost urbanistů byla založena 23. ledna 1965 v Amsterdamu, podle svého programového prohlášení "s cílem sdružovat ze všech zemí světa jednotlivce - urbanisty s vysokou a uznávanou kvalifikací". Z původních 27 zakládajících členů má dnes přes 400 členů z téměř 50 zemí, přičemž zůstává zachováno individuální členství s posuzováním kvalifikace každého nové přijímaného. Odborné organizace a instituce mají statut přidružení.

ISOcARP spolupracuje s IFHP (Mezinárodní federací pro bydlení a plánování) a má statut nevládní organizace při Evropské radě, UNESCO a OSN, s nimiž spolupracuje a jimiž je podporována. Kromě členských příspěvků získává finanční příspěvky národních organizací urbanistů (Belgie, Francie, Velká Británie, Izrael, Nizozemsko a Švýcarsko) a vlád (Nizozemsko, Francie, Turecko).

Hlavní činnost ISOcARP spočívá v pořádání každoročních kongresů za průměrné účasti poloviny členů, zástupců mezinárodních vládních i nevládních organizací a široké odborné veřejnosti příslušné země. Témata jsou koordinována s ER, UNESCO a centrem Habitat OSN, jejichž čelní představitelé se též kongresů pravidelně účastní. XXVI. kongres v roce 1990 se konal ve Varšavě na téma "Prostředí a město", XXVII. kongres v roce 12991 v Mexiku na téma "Plánování a turismus" a letošní XXVIII. kongres v Cordobě se v dohodě s Evropskou radou bude zabývat celoevropským plánováním z hlediska "Kulturní identity a jednoty".

V čele ISOcARP je výkonný výbor, vedený prezidentem (v současném funkčním období prof. J. de Mesones, ředitel Španělského ústavu urbanismu) a tvořený osmi viceprezidenty a generálním tajemníkem (H. W. Struben, hlavní architekt Dodrechtu). Mezi čestnými členy je též arch. Bertold Hornung, britský architekt z Prahy.

Jedním ze zakládajících členů je Jiří Hruza, který byl v prvním funkčním období jedním ze tří viceprezidentů. Po roce 1969 byla znemožněna účast na jednáních a kongresech, ale rozhodnutím výkonného výboru mu bylo i při neplacení příspěvků zachováno členství a byly mu zaslány základní dokumenty. Kontakty se obnovily po r. 1989, zejména účastí tří čs. urbanistů na kongresu ve Varšavě a přípravou právě skončeného zasedání výkonného výboru v Praze. Během tohoto zasedání a jeho přípravy byla navázána spolupráce ISOcARP s Asociací pro urbanismus a územní plánování. Bylo by zřejmě žádoucí uvážit možnost zvýšení počtu čs. členů v ISOcARP, jedná se i o přidruženém členství celé naší Asociace. Z neformálních rozhovorů se členy výkonného výboru vyplývá, že by s československé strany přivítali pozvání ke konání XXXI. kongresu v r. 1995 v Praze (1993 XXIX. kongres v Glasgowě "Města a zdraví" ve spolupráci s WHO, 1994 XXX. kongres v Austrálii nebo Jihovýchodní Asii s dosud neurčeným tématem).

Pro informaci připojujeme počet členů v jednotlivých zemích podle stavu k 1. 1. 1992 (v řazení dle anglických názvů):

Alžír - 1, Argentina - 1, Austrálie - 1, Belgie - 18, Brazílie - 2, Kanada - 10, Čína - 1, ČSFR - 1, Dánsko - 1, Dominikánská republika - 2, Finsko - 7, Francie - 54, Německo - 34, Velká Británie - 28, Recko - 9, Maďarsko - 2, Indie - 11, Indonésie - 1, Irsko - 3,

Izrael - 8, Itálie - 25, Japonsko - 2, Jordánsko - 2, Keňa - 2, Mexiko - 8, Maroko - 2, Namibie - 1, Nizozemsko - 47, Nigérie - 3, Norsko - 2, Oman - 1, Filipíny - 1, Polsko - 26, Portugalsko - 7, Saudská Arábie - 5, Singapur - 1, Jižní Afrika - 5, Španělsko - 29, Sudán - 2, Švédsko - 9, Švýcarsko - 23, Sýrie - 1, Tanzánie - 1, Thajsko - 1, Tunis - 3, Turecko - 5, Spojené emiráty - 2, USA - 11, býv. SSSR - 4, Jugoslávie - 6.

Přidružené odborné národní nevládní organizace reprezentují v ISOcARP Belgie, Škotsko, Izrael, Holandsko, Polsko, Portugalsko, Španělsko, Švýcarsko, Turecko a Velkou Británii a dále jsou přidruženy i příslušné státní instituce Nizozemska, Francie, Indie a Turecka.

ISOcARP V PRAZE

Téměř po čtvrtstoletí se koncem ledna obnovily naše kontakty s Mezinárodní společností urbanistů (ISOcARP), založenou v polovině šedesátých let. Cestu k tomu otevřely změny v naší zemi, které ostatně umožnily i vznik naší Asociace pro urbanismus a územní plánování. Mezi její první kroky na mezinárodní scéně patřila příprava a organizace zasedání výkonného výboru ISOcARP v Praze, spojeného s jednáním "dílou" na téma "Plánování pro trvale udržitelný rozvoj v měnících se evropských souvislostech", se seznámením s naším hlavním městem a se závěrečnou veřejnou diskusí.

Celý průběh zasedání, které se konalo pod záštitou pana ministra Dejmala, lze jistě označit za úspěšný, mimo jiné též díky pomoci a podpoře Terplanu a pražského ÚHA. Zahraniční účastníci - v čele s prezidentem ISOcARP prof. Jevierem de Mesones, všemi viceprezidenty a tajemníkem Heinem W. Strubenem - byli zřejmě s pražským pobytem spokojeni a setkali se s přátelským přijetím. Nelze si však odpustit zaznamenání nepřilíživého zájmu z naší strany, způsobeného i nezvykem obětovat pro setkání s významnými zahraničními kolegy sobotní odpoledne a večer.

Pro členy výkonného výboru ISOcARP bylo pražské setkání především příležitostí k nahlédnutí do stavu našeho oboru a pro nás možností výměny názorů. Hovořilo se o vlivu tržního hospodářství a jeho dravosti, o potřebě velmi přesných a závazných urbanistických plánů a zastavovacích pravidel, o obtížích evropské integrace a o jejím možném vlivu na ztrátu regionálních a národních identit, o nenahraditelných hodnotách přírody a historického dědictví, o evropské pozici Prahy a o evropské konkurenci mezi regiony a městy, o významu "soft" faktorů při lokalizaci ekonomických aktivit, o reálných možnostech účasti obyvatel a úloze samospráv, o výhodách i problémech souborného prostorového plánování. Hovořili profesori i soukromí projektanti z praxe, řídicí administrátoři i teoretici z Anglie, Francie, Holandska, Itálie, Portugalska, Škotska, Spojených států a Španělska. Vzhledem k šíři problematiky bylo ovšem možno mnohé jen naznačit a předpokládat další pokračování výměny názorů. Ukázalo se přitom, jak rozdílná je legislativa i praxe v jednotlivých zemích Evropských společenství a jak pošetilou by byla představa o nějaké unifikaci i v podmínkách stále výrazněji politické a hospodářské integrace.

Nyní bude záležet především na naší Asociaci, jak dokáže využít podanou ruku k výraznějšímu zapojení do mezinárodních kontaktů, které jsou považovány v zemích západního světa za nezbytné a samozřejmé. Je to důležité pro naši zemi i pro náš obor.

Jiří Hruza

CORDOBA 1992

Dvacátý osmý kongres ISoCaRP se bude konat ve španělské Cordobě od 1. do 6. října 1992 pod záštitou paní Catherine Lalumière, generální tajemnice Evropské rady, a s podporou UNESCO. Zabývat se bude závažným problémem dneška a zejména budoucnosti - nadnárodním plánováním a problémy a možnostmi, které jsou důsledkem rušení hranic mezi státy. Od poloviny 20. století se ve světě rozmáhá podivný fenomén: utvářejí se nové prostory, větší než jediný stát. Vznikaly kvůli dosažení konkrétních cílů, zvláště se silnými ekonomickými komponentami. Některé brzy zanikly, jiné fungovaly dlouho a vyvíjely se od základních ekonomických úkolů k širším a heterogenním cílům. Jedním z nejambicióznějších příkladů je Evropské společenství.

V nových situacích se objeví i nové problémy, které budou muset urbanisté a územní plánovači řešit.

Hlavní zpravodaj Federico Malusardi připravil krátký popis obsahu kongresu. Témata budou rozdělena do tří dílů: Jádru - území koncentrace

Periférie - území nízké intenzity
Spojení - komunikační síť

KULTURNÍ IDENTITA A JEDNOTA

Plánování trvale udržitelného rozvoje
v nadnárodní úrovni

1. Jedním z dilemat nastolených integrací a jednotou na mezinárodní úrovni je potenciální ztráta národní, regionální a lokální identity. Otevírá se prostor pro nové fenomény, jako je např. nový regionalismus.

2. V nadnárodní úrovni se tyto problémy projeví odlišně v jádrovém území, kde existují silné tlaky na další rozvoj, a v periferních územích, kde je nutno zabezpe-

čit vývoj sociálních systémů, na nichž je kulturní život založen.

3. Tyto problémy se intenzifikují s rostoucí mobilitou a dosažitelností a rychlým rozšířením inovací a informací. Tyto trendy jsou zprostředkovány spojením mezi jádrem a periferií.

4. Městské a regionální plánování může uplatňovat svůj vliv tím, že zajistí, aby rozvoj respektoval národní, regionální a lokální okolnosti.

5. V jádrových územích může plánování svůj vliv zaměřit na urbanistickou obnovu, renovaci a konzervaci, na zakládání nových a znovuvyužití dřívějších průmyslových ploch, na řízení terciárních aktivit, na odstraňování odpadu.

6. V periferních oblastech může plánování ovlivňovat správu a ochranu přírodních zdrojů, zvyšování soutěživosti, šíření inovací a zlepšování vybavenosti.

7. Komunikace je také polem pro plánování, a to při zřizování či dokompletování dopravní sítě, výběru technik a uzlových míst, při přepravě energie a jiných zdrojů, vylepšování informačních výměnných systémů.

8. A to vše musí být chápáno z hlediska respektování důležitého aspektu - kulturní identity.

ŠANCE PRO VÁS

Pořadatelé kongresu rádi uvítají Vaše příspěvky, případové studie, do dílen i pro výstavu, a to samozřejmě i od nečlenů společnosti.

Nabídka studie, kterou je třeba do sekretariátu ISoCaRP dodat do 15. března, má obsahovat krátký, asi dvoustránkový popis obsahu a lokalizace studie a přiblížení jejích autorů.

Zde je adresa, ale protože je termín dost napnutý, je výhodnější použít faxu; pro jistotu i telefon:

International Society of City and Regional Planners
Mauritskade 23 2514 HD
The Hague, The Netherlands
tel. (31-70) 346 26 54
fax (31-70) 361 79 09

Na vlastní studii však bude času více. Všichni zájemci obdrží podrobné podmínky a kompletní studie musí do Nizozemska dorazit nejpozději do 1. července 1992.

URBANISTICKÁ SOUTĚŽ

Rada Zastupitelstva hl.m. Prahy ve spolupráci s městskou částí Praha 7 a Útvarem hlavního architekta

vyhlásila k 1. 2. 1992 veřejnou urbanistickou soutěž s mezinárodní účastí na řešení zástavby území HOLESOVICE - BUBNY - ZÁTORY v Praze 7.

Termín odeslání soutěžních návrhů je 30. červen 1992. Soutěžní podmínky a podklady je možno obdržet proti zálohované částce 1 000,- Kčs v Útvaru hlavního architekta hl. m. Prahy, sektor severozápad, Pařížská 26, Praha 1, kde jsou též vystaveny k nahlédnutí.

1. cena pro autory vítězného návrhu je 500 000,- Kčs.

Vydává rada Asociace pro urbanismus a územní plánování jako vnitřní informační tiskovinu pro členy Asociace a zájemce. Vychází nepravidelně. Neprodejné. Náklad 250 kusů. Redakce ing. arch. Zdeněk Černý, Pražského 604, 152 00 Praha 5, tel. 7989380. Adresa prozatímní kanceláře: Letenská 5/120, 118 45 Praha 1, tel. (02) 539341.

Vyšlo v březnu 1992.